

Innst. 237 S

(2009–2010)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Dokument 8:105 S (2009–2010)

Innstilling fra finanskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Ulf Leirstein og Robert Eriksson om skattelette i forbindelse med lønnsoppgjøret

Til Stortinget

Sammendrag

Stortingsrepresentantene Ulf Leirstein og Robert Eriksson fremmet 25. mars 2010 følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen ta kontakt med partene i arbeidslivet og tilby skattelettelse som bidrag til et moderat lønnsoppgjør.»

Det vises til Dokument 8:105 S (2009–2010) for en nærmere redegjørelse og begrunnelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Thomas Breen, Gunvor Eldegard, Irene Johansen, Gerd Janne Kristoffersen, lederen Torgeir Micaelsen, Torfinn Opheim og Dag Ole Teigen, fra Fremskrittspartiet, Ulf Leirstein, Jørund Rytman, Kenneth Svendsen og Christian Tybring-Gjedde, fra Høyre, Gunnar Gundersen, Arve Kambe og Jan Tore Sanner, fra Sosialistisk Venstreparti, Lars Egeland, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, fra Kristelig Folkeparti, Hans Olav Syversen, og fra Venstre, Borghild Tenden,

viser til at finansministeren har avgitt uttalelse om forslaget til finanskomiteen i brev av 28. april 2010. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, tilrår at forslaget ikke vedtas.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil peke på den lange tradisjonen man har for lønnsdannelsen i Norge, hvor partene i arbeidslivet har ansvaret for lønnsoppgjørene. Dette har fungert godt i mange år, og partene har tidligere vist evnen til å ta hensyn til den til enhver tid gjeldende økonomiske situasjon. Det er derfor ingen grunn til å politisere lønnsforhandlingene med å koble skattepolitikken opp mot dem. Dette er også en kobling som vil være dårlig egnet som et inntektspolitisk virkemiddel. En skattelette nå vil ha to mulige konsekvenser. Enten må man dekke det inn ved å øke oljepengebruken, eller så må man dekke det inn ved å kutte på utgiftssiden i statsbudsjettet. Det første vil føre til høyere rente enn det man har forutsatt, og dermed en styrket krone som vil redusere konkurransekraften i eksportrettete virksomheter. Kutt i utgiftssiden vil innebære kutt i viktige velferdsoppgaver som for eksempel utdanning, helse og omsorg. Dette er ikke i tråd med regjeringens prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til dokumentet og vil bemerke at representantforslaget er fremmet så sent at det ikke var noen mulighet til å få det ferdigbehandlet før etter at lønnsoppgjøret for 2010 i stor grad er ferdig forhandlet av partene i arbeidslivet. Oppgjøret har foregått i relativt rolige

former, og næringslivets parter har selv løst utfordringene. Det er slik det bør være.

Disse medlemmer vil understreke at skatteletter for privatpersoner er et viktig finanspolitisk tiltak. Senket skattenivå gjør det mer lønnsomt å arbeide og iverksette aktivitet og har en rask virkning overfor den enkelte arbeidstager. Norsk økonomi har klart seg relativt godt gjennom finanskrisen, men ettervirkningene av krisen er fortsatt ikke over. Vi har urovekkende tegn til en todeling av økonomien. Den konkurranseutsatte delen av næringslivet opplever fortsatt tøffe markeder og svak etterspørsel, mens skjermet sektor på mange måter har unngått spesielle belastninger. Norge og store deler av verden er nå i en situasjon der man sakte, men sikkert må trappe ned de ekstraordinære tiltakene som ble iverksatt i forbindelse med finanskrisen. Disse medlemmer er opptatt av at man må ha fokus på å komme tilbake til en god balanse mellom offentlig, skjermet og konkurranseutsatt sektor i Norge.

Disse medlemmer mener imidlertid at det er partene i arbeidslivet som har ansvaret for gjennomføringen og resultatene av de årlige lønnsoppgjørene. Skattereduksjoner er noe som hører til under de ordinære budsjettbehandlingene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til begrunnelsen i represen-

tantforslaget, anført av forslagsstillerne, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen ta kontakt med partene i arbeidslivet og tilby skattelettelse som bidrag til et moderat lønnsoppgjør.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Stortinget ber regjeringen ta kontakt med partene i arbeidslivet og tilby skattelettelse som bidrag til et moderat lønnsoppgjør.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument 8:105 S (2009–2010) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Ulf Leirstein og Robert Eriksson om skattelette i forbindelse med lønnsoppgjøret – vedtas ikke.

Oslo, i finanskomiteen, den 6. mai 2010

Torgeir Michaelsen

leder

Gunnar Gundersen

Ordfører

Vedlegg

Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen, datert 28. april 2010

Dokument 8:105 S (2009-2010) Representantforslag fra FrP om skattelette i forbindelse med lønnsoppgjøret

For å støtte opp under konkurranseutsatt sektor må vi føre en ansvarlig økonomisk politikk, slik bl.a. handlingsregelen for finanspolitikken og retningslinjene for pengepolitikken legger til rette for. Rammeverket for den økonomiske politikken har bidratt til en stabil økonomisk utvikling i Norge. Det har vist seg robust gjennom flere utfordrende perioder for norsk økonomi. Regjeringen legger stor vekt på å videreføre dette.

For å dempe utslagene av finanskrisen på realøkonomien og arbeidsmarkedet i Norge, satte Norges Bank styringsrenten markert ned fra oktober 2008 til juni 2009. I tråd med handlingsregelen besluttet Regjeringen og Stortinget i januar 2009 målrettede og midlertidige tiltak i finanspolitikken for å forhindre en markert økning i arbeidsledigheten. Dette ble også fulgt opp i revidert budsjett i mai i fjor. Penge- og finanspolitikken har, sammen med omfattende tiltak rettet mot finansmarkedene, bidratt til at Norge har klart seg bedre enn de fleste andre land i denne vanskelige tiden i internasjonal økonomi. Arbeidsledigheten har ifølge Statistisk sentralbyrås arbeidsmarkedsundersøkelse (AKU) holdt seg stabil rundt 3 1/4 pst. gjennom annen halvdel av 2009 og fram til nå. Norge har det laveste ledighetsnivået i Europa og ledigheten er lavere enn man kunne frykte høsten 2008 og i begynnelsen av 2009.

De finanspolitiske tiltakene har brakt bruken av oljepenger over statsbudsjettet opp på et høyt nivå. Både for å redusere presset for en styrking av kronen og for å understøtte langsiktig handlefrihet og troverdighet i finanspolitikken er det nå viktig at vi bringer bruken av oljepenger tilbake til 4-prosentbanen for forventet avkastning av Statens pensjonsfond utland. En skattelette som foreslått i Dok 8:105S vil innebære økt bruk av oljepenger. Norges Bank har pekt på at en høyere oljepengebruk vil innebære at Norges

Bank vil sette renten mer opp enn ellers. Det vil i sin tur øke faren for en styrking av kronen, noe som særlig vil gå ut over konkurranseutsatt sektor. Situasjonen for flere eksportrettede virksomheter er allerede vanskelig som følge av tilbakeslaget i internasjonal økonomi og lavere etterspørsel og priser i viktige markeder for norsk eksport.

En kan unngå en slik virkning dersom en dekker inn en skattelette ved å kutte på utgiftssiden. Da må det kuttes i viktige velferdsoppgaver som for eksempel utdanning, helse og omsorg. Dette er ikke i tråd med Regjeringens prioriteringer.

Årets lønnsoppgjør er nå godt i gang. Den norske lønnsforhandlingsmodellen bygger på at lønnsveksten over tid må holdes innenfor rammer som konkurranseutsatt sektor kan leve med. Dette er nødvendig for at vi skal kunne opprettholde balanse i utenriksøkonomien på lang sikt, også når oljevirkksomheten gradvis avtar i betydning. På denne bakgrunn legger modellen opp til at konkurranseutsatt sektor skal forhandle først, og at resultatene fra disse forhandlingene må være retningsgivende for lønnsutviklingen i de øvrige sektorene.

Det er i årets oppgjør oppnådd enighet om løsninger innen flere forhandlingsområder i privat sektor. Hensynet til den vanskelige situasjonen som konkurranseutsatt sektor står overfor står sentralt i årets oppgjør, og resultatene fra forhandlingene innebærer økonomiske rammer som er langt lavere enn den lønnsveksten vi har sett i Norge de siste årene. Det er viktig at også de resterende oppgjørene støtter opp om dette.

Gjennomføringen av lønnsoppgjørene er partenes eget ansvar. Regjeringen anser det ikke som aktuelt å koble skattepolitikken opp mot lønnsoppgjørene, slik det foreslås i Dok 8:105S (2009-2010). I tillegg til at det vil være prinsipielt meget uheldig å knytte endringer i skattesystemet opp mot lønnsforhandlingene, er en slik kobling et lite egnet inntektspolitisk virkemiddel.

